

Plattform for det frivillige arbeidet i Vefsn

Rådmannens forslag til vedtak:

Enhet for folkehelse setter i gang et prosjekt hvor frivillige organisasjoner, politikere, råd og utvalg, fagfolk, lokalsamfunnet og private virksomheter inviteres inn i en prosess som har til hensikt å

- få innspill til hvordan kommunen skal drifte Frivilligsentralen
- finne gode metoder for koordinering av frivillig innsats
- finne gode samarbeidsformer mellom organisasjoner, kommunen og andre aktører
- rekruttere flere frivillige og arbeide for en økt frivillig innsats
- få innspill til hvordan frivilligsentralen skal legge til rette for frivillig innsats
- få på plass en frivilligpolitisk plattform

Begrunnelse for vedtaket:

For å dyrke fram en levende frivillighet er det viktig at hver kommune har et gjennomtenkt forhold til egen frivillighet og at frivilligheten blir sett på som en naturlig samtale- og samarbeidspartner.

Punktene er i tråd med den Meld. St. 10 (2018–2019)

Frivilligheita – sterk, sjølvstendig, mangfaldig — Den statlege frivilligheitspolitikken.

Vedlegg

Virksomhetsplan Enhet for Folkehelse
Den statlege frivilligheitspolitikken

1. Fakta

1.1 Historikk Vefsn Frivilligsentral

Vefsn frivilligsentral ble etablert i 1996 og driftet som en egen organisasjon med

støtte fra Vefsn Kommune fram til 2005. I 2006 ble det foretatt en omorganisering der Vefsn Kommune overtok eierskapet. Omorganisering av Frivillighetssentralen i Vefsn ble vedtatt i kommunestyre sak 67/06, 31.05.06.

Sentralens styre har bestått av tre medlemmer fra kultur- og samfunnsutvalget og to medlemmer fra frivillige organisasjoner. Kultur- og samfunnsutvalget har vært sentralens høyeste organ og fungert som årsmøte for sentralen. Utvalget har fastsatt budsjett etter bevilgning gitt av kommunestyret.

Styret for frivilligsentralen ble opprettet med bakgrunn i retningslinjer gitt av Kulturdepartementet. Fra januar 2017 kom det nye retningslinjer fra Kulturdepartementet og tilskuddet som tidligere ble gitt direkte til sentralene, går nå inn i rammen til kommunen. Samtidig med dette opphørte de gamle retningslinjene og det er ikke lenger et krav om eget styre og årsmøte for hver sentral. I styremøte for Vefsn Frivilligsentral våren 2018 ble det vedtatt at sentralens styre skal opphøre i sin nåværende stand, og styre og årsmøte avvikles og at vedtektene endres i samsvar med dette. Saksbehandler har kontaktet daværende leder, Jim Nerdal for å få kopi av vedtaket. Nerdal kunne ikke finne det, men bekrefter at dette ble gjennomført.

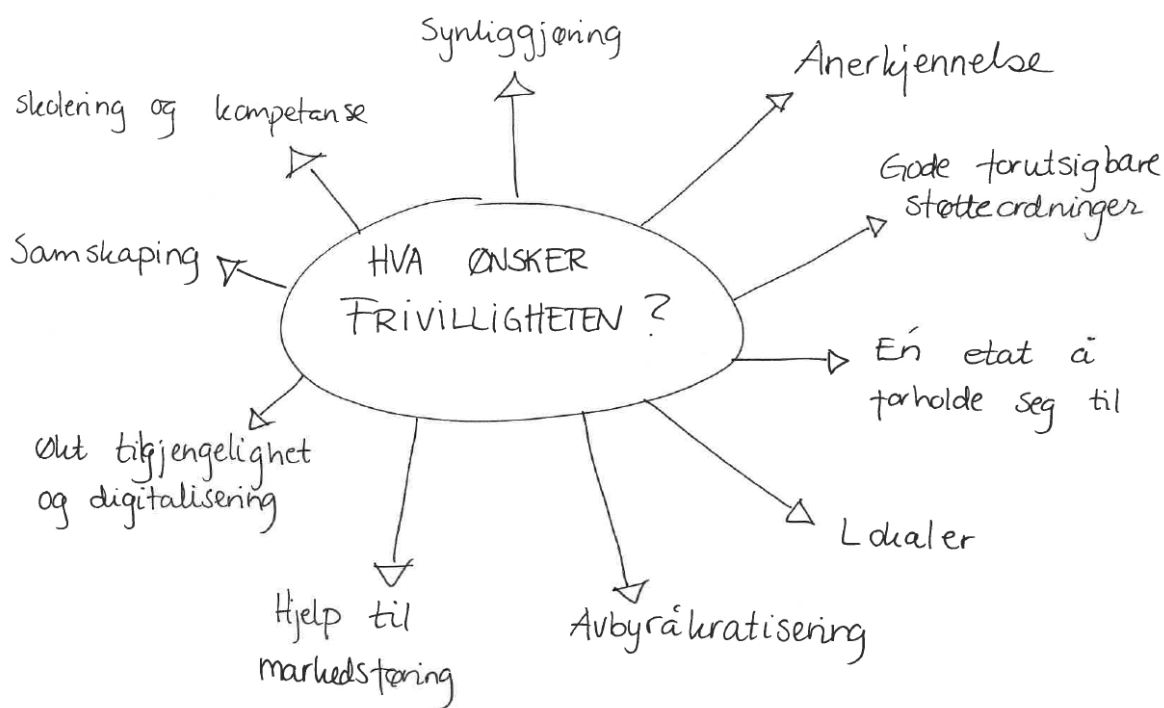
Vefsn Frivilligsentral har siden 01.01.2017 inngått som en avdeling underlagt Enhet for Folkehelse. I mai 2018 sluttet Bjørn Inge Aufles som daglig leder på Vefsn Frivilligsentral. Før Aufles sluttet kartla Enhet for Folkehelse Frivilligsentralens arbeid og tanker om framtiden. Konklusjonen fra dette arbeidet var at det har gått for mye tid til å utføre oppgavene. Sentralen burde heller se på gode rammevilkår for frivilligheten i Vefsn kommune, legge til rette for – mer enn å utføre oppgavene.

Grunnet sykefravær i avdelingen har arbeidet stått i bero en periode. Enhenten har nå innhentet oversikt over statlige føringer og erfaringer fra andre frivilligsentraler. Det er også gjennomført dialogmøter med frivilligheten om hva de ønsker kommunen skal bidra med. Dette ble bakgrunnen for kapittelet om frivillighet i Enhet for Folkehelses virksomhetsplan.

1.3 Enhet for Folkehelses erfaringer

Da Enhet for Folkehelse ble opprettet ble det gjennomført dialogmøter med frivilligheten for å få en oversikt over hvilke ønsker, forventninger og behov de

hadde. Frivilligheten har selv følgende ønsker, noe Enhet for folkehelse skal bidra til at de får hjelp til:

I tillegg til dette har de ofte behov for bistand til å finne tilskuddsordninger, samt skrive prosjektsøknader. Dette fører til at enheten med jevne mellomrom hjelper til med å skrive søknader, opprette facebooksider eller bistå i prosessen med å opprette en frivillig organisasjon.

2. Vurdering

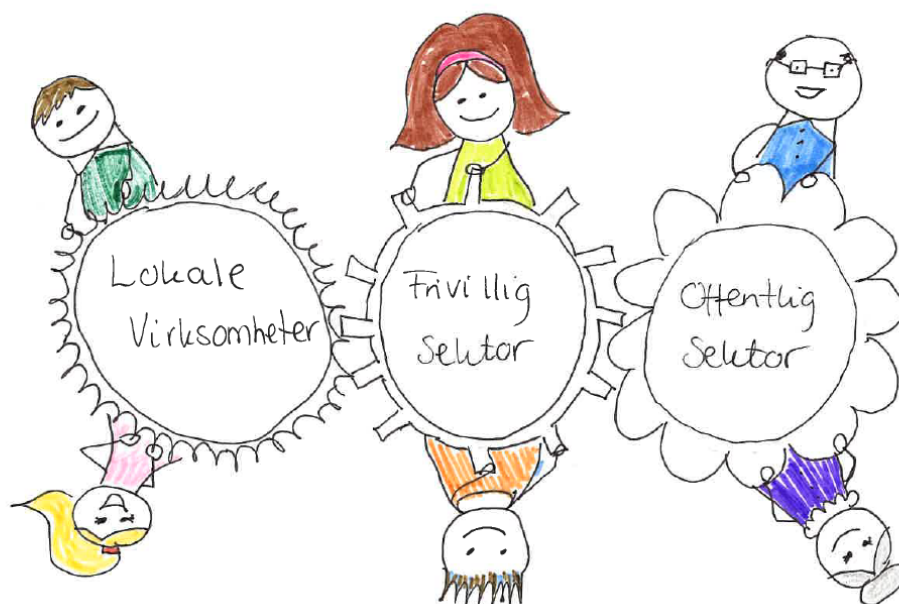
Frivillig aktivitet skjer i stor grad der menneskene lever livene sine – i lokalsamfunnet. For å dyrke frem og holde på ei levende frivillighet er det viktig at hver kommune har et gjennomtenkt forhold til egen frivillighet, og at frivillig sektor blir sett på som en naturlig samtale- og samarbeidspartner for kommunene. Frivillig aktivitet motvirker utenforskap og fremmer inkludering.

Dette samspillet blir best når lokale forhold får være førende. Kommunene har virkemidler til å utvikle gode lokalsamfunn i samspill med den lokale frivilligheta. Frivillighet fins i alle sektorer. Det er derfor viktig med lokal politisk forankring av frivillighetspolitikken.

I retningslinjene for frivilligsentralene heter det blant annet at rekruttering av nye frivillige skal vektlegges. Frivilligsentralene er et godt virkemiddel for å utløse frivillig innsats, og funksjonen sentralen har som møteplass kan utvikles videre. Frivilligsentralen kan stimulere til lokal aktivitet og styrke sosiale nettverk. Her kan ressursene tas i bruk og behov støttes, uavhengig av alder og status.

Deltagelse i frivillige organisasjoner gir tilgang til viktige ressurser – i form av blant annet nettverksbygging, læring og personlig utvikling. Det er derfor relevant å følge med på hvordan ulike deler av befolkningen tar del i dette. I den voksne befolkningen er det klare sosiale skiller i organisasjonsdeltagelse; det er en underrepresentasjon av personer med minoritetsbakgrunn i alle organisasjonstyper bortsett fra religiøse foreninger og innvandrerforeninger. Sosial ulikhet finner vi også i organisasjonsdeltagelse; jo høyere inntekt og utdanning, jo flere medlemskap per person (Enjolras og Wollbæk, 2010).

Selvstendigheten til frivilligheten bør holdes i hevd og være førende for en kommunal frivillighetspolitikk. Samtidig er frivillig sektor en del av løsningen på felles samfunnsutfordringer. Framfor at kommunen skal bestemme hvordan frivilligheten skal bidra, så er en tjent med tidlig involvering for å finne gode løsninger i fellesskap.

I Enhet for Folkehelses virksomhetsplan ønsker enheten å være en samarbeidspartner for alle samfunnssektorer, lokale virksomheter og frivillig sektor. Gjennom våre verdier skal vi på en aktiv og initiativrik måte skape arenaer og posisjonere oss som den naturlige samarbeidspartneren.

Som en del av denne prosessen er det vår vurdering at følgende kulepunkter bør ses nærmere på:

- Digitalisering av søknadsskjema for tilskuddsordninger tilgjengelig for frivillige organisasjoner.
- Gjennomgang av kommunale støtteordninger for frivillige lag og organisasjoner. Tilfredsstill de dagens behov – hva tenker frivilligheten selv?

- Invitere private virksomheter med den hensikt at de også gis anledning til å vurdere om deres tilskuddsordninger er i tråd med dagens behov.
- Kartlegge lokale barrierer for deltakelse i frivilligheten
- Kartlegge motivasjon for deltakelse i frivilligheten
- Kartlegge andelen voksne mennesker i Vefsn som deltar i frivillige aktivitet
- Kartlegge andel voksne mennesker i Vefsn med minoritetsbakgrunn som deltar i frivillig aktivitet
- Kartlegge andel ungdommer som deltar i frivillig aktivitet

Konklusjon

For å dyrke fram en levende frivillighet er det viktig at hver kommune har et gjennomtenkt forhold til egen frivillighet og at frivilligheten blir sett på som en naturlig samtale- og samarbeidspartner.

Enhet for folkehelse setter i gang et prosjekt hvor frivillige organisasjoner, politikere, råd og utvalg, fagfolk, lokalsamfunnet og private virksomheter inviteres inn i en prosess som har til hensikt å

- få innspill til hvordan kommunen skal drifte Frivilligsentralen
- finne gode metoder for koordinering av frivillig innsats
- finne gode samarbeidsformer mellom organisasjoner, kommunen og andre aktører
- rekruttere flere frivillige og arbeide for en økt frivillig innsats
- få innspill til hvordan frivilligsentralen skal legge til rette for frivillig innsats
- få på plass en frivilligpolitisk plattform

Erlend Eriksen
rådmann

Anne-Marit Almås Marken
enhetsleder folkehelse